

## Van een Hongaarsch jongetje

door C. v. d. VECHT.

„Zeg, we hebben óók een Hongaartje gekregen, gisterenmiddag zijn er vijf-en-twintig gekomen, en toen was er één voor ons bij.” Her hijgde er van. Hij wàs al zoo laat van morgen, hij had vóór schooltijd even voor Moe een boodschap moeten doen en nu was 't nog nèt op 't nippertje. Maar 't nieuwtje moest hij toch even vertellen, tegen de jongens van school.

Hoe oud is-tie, is 't een leuk jong, hoe heet-ie, zièt-ie d'r mager uit, Her werd bestormd door al die vragen. Maar de bel ging en Her bleef achter met een paar vriendjes, want die moesten toch wát weten, vond hij.

„Hij is veertien, maar hij lijkt jonger, want hij is niet veel grooter dan ik,” vertelde Her.

„En hij heet Jozsef, maar wij spreken 't op zijn Hollandsch uit, wij zeggen gewoon, Jozef. Zeg, en zijn Pa is kolonel.” „Nou!” kwam een der jongens bewonderend, „ko-lo-nel!”

„Enne”.... Maar mijnheer Raspers, de onderwijzer, maakte een eind aan het gebabbel dat in de klas werd voortgezet, anders had Her maar blijven doorpraten, want hij wist nog veel meer nieuws.

Toen 't in alle kranten stond, dat de nood zoo hoog gestegen was in Oostenrijk en Hongarije, hadden Mijnheer en Mevrouw Kemp dadelijk besloten, een jongetje voor enkele maanden in huis te nemen. En hun kinderen, Her, Kees en Joop hadden 't vooruitzicht vreeselijk leuk gevonden. Den 17<sup>en</sup> December zouden ze komen.

't Was op een Woensdag en vol ongeduld werd elke trein

afgewacht. Maar wat een teleurstelling was dat! Ze kwamen niet. In 't voorjaar zouden ze komen. In 't voorjaar, in de schoonmaak-drukte dus! Mevrouw maakte bezwaar, ongeschikter kon het al niet. We moeten het maar afschrijven, besloot Mijnheer Kemp. En dat gebeurde.

't Werd Maart, 't werd April, — eindelijk na Paschen, toen stond 't in de krant: Er werden vijftig kinderen verwacht. Her en Kees gingen eens kijken aan 't station, en jawel hoor, twee aan twee kwamen ze daar aanslenteren, bleeke stumperdjes, met sombere gezichtjes.

„Hè, Moe, zóó mager zien ze er uit, verschrikkelijk,” vertelde Kees.

„Wij krijgen er géén, hè Moe,” vroeg Her een beetje spijtig.

„Nee,” knikte Moe, „dat gaat nu niet.”

„Jammer hè,” fluisterde Kees. „Nou,” beaamde Her op denzelfden toon.

's Avonds vertelde Mijnheer Kemp: „Morgen komen er wéér kinderen aan, nu uit Hongarije, en ik hoorde, dat ze voor vier kinderen nog geen plaats hebben.”

„Geen plaats!” Mevrouw kreeg de tranen in de oogen. Hongerig, bijna naakt, ver van hun Moeder en nu — geen plaats!

„Hè, Moe” zei Her, en kleine Joop riep ook: „Hè, Moe.” En toen dachten ze allemaal hetzelfde: „Wij moeten er maar één nemen.” Moe dacht eventjes nog aan den schoonmaaktijd.... Daar werd gebeld. Er was een dame om Mevrouw te spreken vertelde Keetje, het dienstmeisje. Wat die dame met Moe besprak, hoorden ze gauw genoeg. Want Moe kwam even binnen en zei: „Die dame komt vragen, of we een Hongaarsch jongetje in huis willen nemen, wat zal ik nu zeggen? Pa, vind je 't goed?”

Maar niemand kon Pa's antwoord hooren, zóó'n leven maakten de jongens. „Hè echt, hoera, fijn, fijn,” riepen ze door elkaar. Nu kwam er dan toch één, heel onverwacht nog wel.

Den volgenden dag kwamen ze aan, bijna allemaal jongens, de meeste kinderen droegen een grooten zak op den rug.

Eerst gingen ze naar 't Ziekenhuis, waar ze onderzocht en gewogen werden. 's Middags toen Her en Kees naar school waren, brachten dames de kinderen naar hun tijdelijke pleegouders. Alleen kleine Joop was thuis. Mevrouw Kemp deed zelf de deur open en daar zag ze een haveloos jongetje, met een grooten zwarten zak op den rug op de stoep staan. „Hier is uw logé, Mevrouw,” zei de geleidster. „Ik hoop, dat hij gehoorzaam zal zijn en dat U geen klachten over hem zult hebben.”

De jongen, Jozsef heet hij, kuste Mevrouw de hand. Dat is zoo Hongaarsche gewoonte. Hij spreekt gelukkig Duitsch. „Kom maar mee Jozsef” zei Mevrouw en wees hem een stoel in de huiskamer aan. „Geef mij dien zak maar hier.” Jozsef haalde intusschen een brief uit den binnenzak van zijn jasje. Zijn Moeder had dien brief in 't Duitsch geschreven en daar stond ongeveer 't volgende in:

*Geachte Mevrouw,*

„Door den nood gedrongen, laat ik mijn Jozsef weg gaan. Ik hoop, dat hij goed zal oppassen en U geen last veroorzaken, want dat zou vreeselijk ondankbaar zijn. Het ziet er hier in Buda-Pest zeer treurig uit, we hebben geen eten meer voor onze kinderen; wij zien ze met den dag magerder worden.

Wij danken U zeer, dat U voor Jozsef wilt zorgen. Moge God het U vergelden.”

Toen bekeek Mevrouw haar logé eens! Wat zag hij er ellendig uit. Vooral zijn schoenen, dat was nog wel 't ergste. En de kleeven waren niet veel beter. Van 't comité had hij een stel onderkleeren gekregen, alles veel te klein, 't goed scheurde langs de naden af. Wat hij van huis had meegebracht, was ook niet veel bijzonders.

„Stakkert!” zuchtte Mevrouw.

Met Joop was de kennis gauw gemaakt. Jozsef verstond geen woord Hollandsch, maar Joop dacht: Als ik maar hard schreeuw, hoort hij me wel. En zoo dachten ook Her en

Kees. Gelukkig, dat hun Pa en Moe Duitsch verstonden, die konden tenminste met Jozef praten.

's Avonds ging Mevrouw op stap. Er moest heel wat gekocht worden voor Jozef: éérs nieuwe schoenen, dan ondergoed, een pet, en een blouse.

Wat was de jongen gelukkig, toen hij weer mooie, glimmende schoenen aan de voeten had. En wat was hij blij met zijn padvinders-kousen, groene met roode en zwarte strepen van boven. Want hij is padvinder en heeft ook een padvinders-costuum, maar — erg versleten, zooals trouwens alles. En zijn nieuwe pet, die bekeek hij wel twintig maal.

O, wat was hij dankbaar voor al die nieuwe dingen, die hij zoo goed gebruiken kon. Toen werden nog wat onderkleeren gekocht. Mevrouw keek eens in haar portemonnaie. Dat viel niet mee. En nu moest Jozef nog een sportblouse hebben, dat was hard noodig. „Weet je wat” dacht Mevrouw, „dan morgen de rest.” Maar toen de kinderen sliepen, viel het haar in, dat ze nog een mooie lap sportflanel had liggen. Hè, als 'k nu tijd had, om daar eens gauw een blouse uit te maken, dacht ze. Als 'k eens vroeg, of Betje van hierover tijd heeft. En, ofschoon 't al negen uur was, trok Mevrouw toch nog even aan de bel bij Betje, die aan den overkant woont in een klein huisje.

Gelukkig, Betje kon het doen. Den volgenden morgen om negen uur kwam ze de blouse brengen, kant en klaar. „Maar Betje, nu al,” zei Mevrouw blij-verrast. „En 't ziet er keurig uit. Wacht, laat ik gelijk met je afrekenen.” Maar 't meisje wilde niet van betalen hooren. „Nee, Mevrouw,” zei ze, „kijk U 's, geld kan ik moeilijk missen, dat begrijpt U wel. Vader heeft zooveel versterkende middelen noodig. En 'k wou toch ook zoo graag wàt voor die arme kinderen doen. Nou vind ik 't zoo prettig, dat U naar mij toe gekomen bent, want nou heb ik toch ook wat gedaan, al is 't niet veel.” „'t Is wèl veel, Betje,” zei Mevrouw, „'t is héél veel, en ik dank je vriendelijk, hoor!”

Want Mevrouw begreep, dat Betje een deel van haar nacht-

rust had moeten opofferen, om zóó vroeg het naaiwerk te kunnen afhebben. En ze sliep toch al zoo weinig, omdat ze zoo dikwijls 's nachts bij haar Vader moest waken.

Maar Betje deed het uit liefde tot den Heiland. Het was zoo weinig, wat ze kon doen en de Heiland heeft zooveel gedaan, ook voor mij, dacht ze.

Toen Jozsef de nieuwe blouse aan had, was 't een heel ander kind. Joop zou wat met hem gaan wandelen, en daar stapten ze heen, de groote Jozsef met den kleinen Joop, hand aan hand.

Onderweg ontmoetten ze een Hongaarsch vriendje, dat was weer bij andere menschen in huis. Toen begonnen die twee Hongaarsch te spreken, maar dat is me een taaltje! Joop luisterde met open mond, en Mijnheer Kemp begreep ook niets van hun gesprek. Joop had gezegd: „Ik ga naar huis,” en de twee vrienden volgden.

„Pa, wat zeggen ze toch,” zei Joop, en Pa noch Moe konden mee praten, evenmin als Her en Kees, die al gauw uit school kwamen.

„Laat de jongens jullie konijntjes maar 's zien,” zei Moe. „En dan kunnen ze de kuikentjes wel wat grutjes geven.”

Het eten liet Jozsef zich goed smaken. Af en toe vertelde hij wat o.a.: „De kinderen in Buda-Pest vochten om den afval, dien ze op straat vonden. Alles ging maar rauw naar binnen.” Moe keek Kees 's even aan en Kees begreep 't. Hij lustte dit wel 's niet, en had dààr geen trek in. Dat kwam, omdat Kees nooit honger had gehad, ècht honger. Maar afval eten — dat was toch verschrikkelijk, vond hij. En Jozsefs Vader was nog wel zoo'n deftige mijnheer, een kolonel! Hoe was 't toch mogelijk. Kees nam zich voor: hij zou erg aardig en vriendelijk met Jozsef omgaan, want Jozsef had 't al naar genoeg gehad.

„Pa,” zei Her „vraag U eens, wat ze op school moeten leeren van Holland.” En 't antwoord was:

„In Holland is bijna alles water, en de Hollandsche koeien zijn altijd zwart met wit en geven iederen dag 15 liter melk. De beste chocolade komt uit Holland. Voornamen plaatsen: A'dam, Rotterdam, den Haag.” „Laat hem nu eerst eten,”



zei Moe. En Jozsef begon dapper zijn aardappelen in schijfjes te snijden, wat Joop zoo grappig vond, dat de tranen hem over de wangen rolden. En wat deed Kees? Die zat stilletjes iets onder de tafel weg te moffelen, en zei eensklaps: „nem sabbath,” maar lachte ook hard mee. Jozsef keek verrast op. Dat was Hongaarsch, zijn eigen taal, en beteekent: dat mag niet.

Moe begreep er niets van, maar Kees vertelde het maar gauw. Hij had een uitknipsel uit de krant te pakken gekregen, waar een klein lesje in 't Hongaarsch gegeven werd voor Hollanders. Toen hij nu zag, dat Jozsef zijn aardappels sneed, zei hij: „dat mag niet.” „Die Kees is een slimmert,” zei Pa lachend. „Geleerder dan wij allemaal” vond Her, want hij spreekt Hongaarsch. Toen ging Pa in den bijbel lezen van den Verloren Zoon, en Jozsef begreep, waarover 't ging, want hij begon 't op Pa's verzoek in 't Duitsch na te vertellen.

Na 't eten ging hij wandelen met een paar andere Hongaarsche jongens. 's Avonds stond in de krant, dat de Hongaarsche kinderen van een onderwijzeres, die ook uit Buda-Pest kwam, les konden krijgen in een daartoe ingericht lokaal. Jozsef natuurlijk ook. Dat was ook veel beter, dan den heelen dag niets doen.

En nu gaat hij geregeld naar school net als Her en Kees. Maar na vieren, dan begint de drukte. Dan is 't een gedraaf en gevlieg van belang. De jongens vinden 't wat leuk, dat Jozsef er is. En, Mevrouw?

Och, ze heeft er tot nu toe heelemaal geen spijt van, dat ze in den schoonmaaktijd een logé heeft. Ze zou iedereen wel graag willen vragen: Toe, neem ook zoo'n Hongaarsch kind voor enkele maanden in huis. Wij moeten maar niet beginnen met bedenkingen te maken, wij moeten eenvoudig zeggen, wat Betje de naaister zei.

De Heiland heeft zooveel voor ons gedaan; doen wij ook wel eens wat voor Hem?

